

PODSUMOWANIE

do dokumentu pn. „Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020” - aktualizacja wraz z uzasadnieniem zawierającym informacje o udziale społeczeństwa w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

(zgodnie z art. 42 i art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.)

luty 2016 r.

Podstawa prawna

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), w myśl którego do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie, zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58,
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski,
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Zgodnie z art. 42 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa rozpatruje uwagi i wniosku oraz dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020* obejmowało, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

- a) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- b) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- c) uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- d) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Cel, zakres i ogólna charakterystyka *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020*

Strategia ZIT KOF jest dokumentem strategicznym określającym cele, kierunki rozwoju, zasady współpracy oraz najważniejsze działania i przedsięwzięcia do realizacji, wynikające z analizy barier i potencjałów rozwojowych. Strategia obejmuje swoim zasięgiem miasto wojewódzkie Kielce i powiązany z nim obszar funkcjonalny.

Podstawą prawną *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego* jest Porozumienie z dnia 14 stycznia 2014 (z późniejszymi zmianami) określające zasady współpracy przy programowaniu i wdrażaniu Strategii oraz jej współfinansowania i realizacji, podpisane przez Miasto Kielce, Gminę i Miasto Chęciny, Miasto i Gminę Chmielnik, Miasto i Gminę Daleszyce, Gminę Górno, Gminę Masłów, Gminę Miedziana Góra, Gminę Morawica, Gminę Piekoszów, Gminę Sitkówka-Nowiny, Gminę Strawczyn, Gminę Zagnańsk.

Misją gmin Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, działających w porozumieniu, jest współpraca w zakresie realizacji *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych*, odpowiadającej na wyzwania

społeczne, gospodarcze i przestrzenne dotyczące mieszkańców i przedsiębiorców obszaru funkcjonalnego. Głównym celem jest utrzymanie liczby mieszkańców KOF i przyciągnięcie nowych osób poprzez stałą poprawę jakości życia oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorstw i tworzenie nowych miejsc pracy, poprzez stałą współpracę ze sferą nauki i gospodarki.

Każdemu z celów strategicznych są przyporządkowane priorytety strategiczne, w ramach których wyróżniono działania do wykonania. Układ celów, priorytetów i działań strategicznych został przedstawiony poniżej.

Cel 1. Poprawa warunków do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy

1. Promocja i wsparcie samozatrudnienia
2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych
3. Wsparcie osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka

Cel 2: Poprawa dostępności komunikacyjnej i bezpieczeństwa drogowego

1. Rozbudowa i poprawa jakości dróg na obszarze KOF tak, aby zwiększyć wewnętrzną i zewnętrzną integrację obszaru funkcjonalnego oraz bezpieczeństwo drogowe.
2. Rozwój i integracja systemu komunikacji publicznej.
3. Poprawa ilości i jakości taboru autobusowego.
4. Budowa obwodnic Kielc.
5. Działania na rzecz zwiększenia dostępności zewnętrznej KOF, w tym w szczególności transportem samochodowym i lotniczym.
6. Wykorzystanie transportu kolejowego do poprawy połączeń między gminami KOF a Kielcami.

Cel 3: Rozwój oferty zdrowotnej, socjalnej i edukacyjnej, w tym poprawa jakości nauczania.

1. Zwiększenie liczby miejsc w przedszkolach i poprawa dostępu do nich we wszystkich gminach KOF.
2. Rozwój oferty edukacyjnej szkół na terenie KOF, w tym zajęć pozalekcyjnych.
3. Rozbudowa i wyposażenie placówek oświatowych.
4. Rozwój oferty kształcenia zawodowego dla branż obecnych na terenie KOF.
5. Edukacja na rzecz innowacyjności i promocja postaw innowacyjnych.
6. Wsparcie zmiany oferty edukacyjnej szkół zawodowych i średnich na dostosowaną do potrzeb rynku prac.
7. Stworzenie systemu szkoleń oraz przekwalifikowania dla mieszkańców KOF.
8. Budowa i wyposażenie Centrum Kształcenia Praktycznego.
9. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem.
10. Realizacja programów zdrowotnych.

Cel 4: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej KOF.

1. Zagospodarowanie lokalnych zasobów przyrodniczych i ekologicznych na potrzeby rekreacji, turystyki i edukacji wraz z ich promocją
2. Rozwój infrastruktury sportowej, turystycznej, rekreacyjnej

Cel 5: Poprawa efektywności energetycznej oraz inwestycje w odnawialne źródła energii.

1. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w każdej gminie.
2. Modernizacja oświetlenia ulicznego.
3. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
4. Realizacja planów gospodarki niskoemisyjnej.
5. Uporządkowanie i rozwój systemu ścieżek rowerowych w KOF.

Prace nad *Strategią ZIT KOF* były prowadzone w okresie styczeń-marzec 2014 r. zaś aktualizacja dokumentu została przeprowadzona w okresie kwiecień 2015-styczeń 2016.

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowana została w czerwcu 2014 r., a aktualizacja dokumentu nastąpiła w miesiącach lipiec – grudzień 2015 r.

Opinie właściwych organów

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku (...) organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, poddaje projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opiniowaniu przez właściwe organy.

W przypadku przedmiotowej *Strategii* właściwymi organami w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 57 i art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku (...) są:

- 1) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach,
- 2) Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach.

Projekt *Strategii ZIT KOF na lata 2014-2020* wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko został pierwotnie zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (Pismo Znak: WPN-II.410.17.2014.AN z dnia 07.08.2014 r. Prezydent Miasta Kielce w dniu 9 lipca 2015 r. wystąpił o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie dla aktualizacji *Strategii ZIT KOF*. RDOŚ w piśmie z dnia 09.07.2015r wniósł uwagi do przedłożonych dokumentów, które następnie zostały uzupełnione i przedłożone ponownie do RDOŚ w dniu 15.07.2015 r., (Pismo znak: ZFE-II.042.4.10.2015.)

Ostatecznie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zaopiniował projekt zaktualizowanej *Strategii* wraz z prognozą oddziaływania na środowiska (Pismo Znak: WPN-II.410.85.2015.AN z dnia 24.07.2015 r.) Zawarte w opinii uwagi uwzględnione zostały w tekście dokumentów strategicznych.

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach zaopiniował projekt zaktualizowanej *Strategii* wraz z Prognozą oddziaływania na środowiska (Pismo Znak: SEV.9022.5.60.2014 z dnia 01.09.2014 r oraz pismo Znak: NZ.9022.5.9.2016 z dnia 15.02.2016 r.)

Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Przedmiotowa prognoza została wykonana z uwzględnieniem zakresu zawartego w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), a także zgodnie ze wskazaniem zawartymi w pismach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach.

W dokumencie przeanalizowano możliwy wpływ na środowisko skutków, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zamierzeń aktualizacji *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020*.

Zgodnie z *Ustawą* prognoza oddziaływania na środowisko:

1. Zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2. Określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3. Przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W przedmiotowej *Prognozie*, analizie poddano aktualny i prognozowany stan środowiska na terenie Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie. Wynikające z przeprowadzonej analizy wnioski odniesiono do stanu środowiska w Kieleckim Obszarze Funkcjonalnym i przeanalizowano możliwe skutki środowiskowe realizacji aktualizacji *Strategii ZIT KOF*.

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu związane są z zasobami przyrodniczymi, zanieczyszczeniem powietrza, hałasem, zagrożeniem wód powierzchniowych i podziemnych, wzrostem zużycia surowców, energii, wody oraz zmniejszaniem się zasobów wodnych.

Na terenie Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego obszary podlegające ochronie, na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, to parki krajobrazowe (5), obszary chronionego

krajobrazu (5), rezerваты przyrody (25), obszary Natura 2000 (15), zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (3) oraz kilkadziesiąt pomników przyrody, które tworzą tzw. system obszarów i obiektów prawnie chronionych.

Planowane działania o charakterze inwestycyjnym mogą w niektórych przypadkach być realizowane na obszarach podlegających ochronie. Należy jednak zaznaczyć, że dla każdej inwestycji w ramach sporządzanej dokumentacji środowiskowej zostanie dokładnie określone oddziaływanie na obszary chronione wraz z wyborem najkorzystniejszego wariantu oraz zaproponowanym sposobem ograniczenia oddziaływania. Oddziaływanie to występować będzie przede wszystkim na etapie realizacji inwestycji. Szczegółowy opis inwestycji, ich oddziaływania oraz koniecznych działań zapobiegawczych, ograniczających oraz kompensacyjnych przedstawiono w Prognozie w rozdziałach 11 i 12.

Do istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu aktualizacji *Strategii ZIT KOF* należy zaliczyć m. in.:

- negatywne skutki niekontrolowanej suburbanizacji,
- hałas komunikacyjny,
- emisję zanieczyszczeń z układu komunikacyjnego miasta,
- niską emisję, związaną z występowaniem niskich, nieefektywnych energetycznie źródeł ciepła pracujących w oparciu o paliwa kopalne, często stałe,
- niską świadomość ekologiczną, co przejawia się m.in. poprzez spalanie śmieci.

Dla terenów zalesionych główne zagrożenia związane są z pożarami. Pewne zagrożenie mogą powodować także szkodniki. W związku z realizacją inwestycji zagrożeniem może być zanieczyszczenie substancjami ropopochodnymi w wyniku awarii wykorzystywanego sprzętu i środków transportu, zanieczyszczenie powstającymi odpadami lub niewłaściwie przechowywanymi materiałami.

Zanieczyszczenia gleb, wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego mogą być związane z obecnością nieszczelnych zbiorników bezodpływowych oraz możliwością odprowadzania ścieków bezpośrednio do środowiska, ponieważ stopień skanalizowania gmin KOF jest niski i wynosi 43% nie wliczając miasta Kielce. Ponadto na terenach rolniczych mogą występować zanieczyszczenia chemicznymi środkami do produkcji rolnej w wyniku ich niewłaściwego stosowania (zawierających zwiększone ilości związków azotu wskutek nieracjonalnego stosowania gnojowicy i nawozów azotowych). W związku z realizacją inwestycji zagrożeniem może być zanieczyszczenie substancjami ropopochodnymi w wyniku awarii wykorzystywanego sprzętu i środków transportu. Problemem mogą być także niewłaściwie prowadzone roboty ziemne oraz powstające odpady. Niewłaściwe gospodarowanie odpadami może powodować zanieczyszczenia.

Podstawowym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego jest komunikacja samochodowa oraz niska emisja. W wyniku spalania paliw w silnikach samochodowych do atmosfery przedostają się zanieczyszczenia gazowe: tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla i węglowodory (szczególnie benzen) oraz pyły zawierające m. in. związki ołowiu, kadmu, niklu i miedzi. W okresie zimowym, zanieczyszczenia komunikacyjne mogą powodować powstawanie smogu, a w okresie letnim tzw. smogu fotochemicznego. Zanieczyszczenia emitowane przez pojazdy w wyniku reakcji fotochemicznej przyczyniają się do tworzenia ozonu przyziemnego. Największa emisja tych zanieczyszczeń zlokalizowana jest w rejonach dróg o dużym natężeniu ruchu. Niska emisja pochodzi z lokalnych kotłowni węglowych, w których paliwem jest głównie węgiel często gorszego gatunku. Lokalne systemy grzewcze i piece domowe praktycznie nie posiadają urządzeń ochrony powietrza. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową

(związaną z okresem grzewczym). Spala się w nich także różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn, ponieważ proces spalania jest niepełny i zachodzi w niższych temperaturach. W związku z realizacją inwestycji zagrożeniem może być zwiększona emisja zanieczyszczeń powietrza i hałasu pochodząca z maszyn i środków transportu wykorzystywanych w trakcie prac.

W *Prognozie* dokonano analizy oddziaływań na środowisko w oparciu o dane literaturowe oraz doświadczenie autorów, które zestawiono z różnymi lokalnymi uwarunkowaniami. Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metody opisowe oraz wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru funkcjonalnego Kielc opracowane przez inne instytucje, a dotyczące środowiska i zmian w nim zachodzących.

Realizacja celów wyspecyfikowanych w aktualizacji *Strategii ZIT KOF* będzie polegała na realizacji przedsięwzięć, m.in. inwestycyjnych, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe, odwracalne oddziaływania negatywne. Największy wpływ na środowisko w trakcie realizacji zadań inwestycyjnych będą miały:

- **Przedsięwzięcia w zakresie infrastruktury komunikacyjnej** (budowa i przebudowa dróg różnych kategorii, budowa centrów przesiadkowych). A także przedsięwzięcia planowane do realizowania w ramach PO Infrastruktura i Środowisko;
- **Przedsięwzięcia w zakresie termomodernizacji i energetyki odnawialnej** – inwestycje OZE (rekuperatory, pompy ciepła, wentylacje, klimatyzacje, kolektory słoneczne, systemy fotowoltaiczne);
- Przedsięwzięcia w zakresie **infrastruktury usługowej** (placówki edukacyjne) oraz planowana do realizowania w ramach PO Polska Wschodnia rozszerzenie zakresu oferowanego wsparcia przez Kielecki Park Technologiczny
- Przedsięwzięcia inwestycyjne obejmujące **zagospodarowanie lokalnych zasobów przyrodniczych** na cele rekreacyjne i turystyczne.

Przedsięwzięcia te to przede wszystkim zadania inwestycyjne, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe, odwracalne oddziaływania negatywne. Przy prawidłowo prowadzonym procesie budowlanym oddziaływania te nie będą miały charakteru ponadnormatywnego. Natomiast na etapie eksploatacji zrealizowane inwestycje zasadniczo będą wpływać korzystnie lub neutralnie na stan środowiska oraz warunki życia i zdrowie ludzi.

Potencjalne, negatywne oddziaływanie ww. inwestycji na środowisko można ograniczyć poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ wielkość wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko.

Generalnie oddziaływania związane z realizacją projektów zapisanych w aktualizacji *Strategii ZIT KOF* będą oddziaływaniami przejściowymi, odwracalnymi i wystąpią jedynie w czasie prowadzonych robót, przy czym nie będą wykazywać ponadnormatywnego oddziaływania na środowisko.

Założenia dokumentu nie będą naruszać zasad ochrony form ochrony przyrody (rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, węzły i korytarze ekologiczne), wynikających z przepisów ustawy o ochronie przyrody i właściwych przepisów aktów prawa miejscowego.

Realizacja projektów określonych w aktualizacji *Strategii ZIT KOF*, przyczyniając się do osiągnięcia celów zakładanych w tym dokumencie, przyczyni się jednocześnie do poprawy warunków środowiskowych i społeczno-gospodarczych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego.

Realizacja aktualizacji *Strategii ZIT KOF* będzie miała pozytywny wpływ na takie zagadnienia ochrony środowiska jak:

- zmniejszenie zużycia surowców, energii, wody dzięki wzroście świadomości mieszkańców w wyniku prowadzonej edukacji ekologicznej,
- poprawę jakości powietrza, ze względu na realizację zadań związanych z termomodernizacją budynków, wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, stosowaniem energooszczędnego oświetlenia uliczne oraz usprawnieniem układu komunikacyjnego,
- zmniejszenie natężenia hałasu komunikacyjnego,
- poprawa jakości życia mieszkańców.

Analogicznie brak realizacji zapisów aktualizacji *Strategii ZIT KOF* prowadzi będzie do znaczącego pogorszenia wymienionych wyżej elementów środowiska i warunków życia mieszkańców obszaru.

Udział społeczeństwa

Prace nad dokumentem rozpoczęto już w styczniu 2014 r. Wykonawcą zostało konsorcjum firm Lider Projekt, IPC oraz BSPR w ramach zamówienia publicznego ogłoszonego przez Urząd Miasta Kielce w ramach dialogu konkurencyjnego. Od kwietnia 2015 r. prace na aktualizacją dokumentu kontynuowane były przez EPRD Biuro Polityki Gospodarczej Rozwoju Regionalnego w Kielcach.

W ramach angażowania partnerów w prace, skupiono się na poznaniu potrzeb interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych strategii. W ramach współpracy z interesariuszami zewnętrznymi przeprowadzono:

- Diagnozę społeczną mieszkańców Kielc i gmin je otaczających,
- Diagnozę społeczną przedsiębiorców z terenu Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Badanie fokusowe „Rozwój Kielc i obszarów je otaczających należących do Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego” – badanie miało równocześnie charakter warsztatu konsultacyjnego z mieszkańcami,
- Badanie eksperckie na temat rozwoju Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego - badanie miało równocześnie charakter warsztatu konsultacyjnego z przedsiębiorcami, instytucjami otoczenia biznesu i władzami gmin KOF.

W ramach współpracy z interesariuszami wewnętrznymi przeprowadzono: dodatkową ankietę dla samorządów gminnych, warsztat strategiczny dla przedstawicieli gmin, 3 spotkania z dyrekcją i pracownikami Wydziału Projektów Strukturalnych i Strategii Miasta.

Warsztat strategiczny przeprowadzono 12 marca 2014. Wzięli w nim udział reprezentanci wszystkich gmin – burmistrzowie, wójtowie oraz koordynatorzy ZIT, członkowie Rady Programowej, przedstawiciele Urzędu Miasta Kielce oraz przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Na spotkaniu przedstawiono wyniki diagnozy strategicznej i przeprowadzonych badań i dyskutowano:

- Analizę SWOT
- Główne kierunki rozwojowe KOF
- Kryteria wyboru projektów ZIT
- Strukturę zarządzania KOF

Wnioski z warsztatu uwzględniono w dokumencie strategicznym. Dokument strategiczny łączy punkt widzenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Społeczeństwo, mieszkańcy KOF, uczestniczyli w procesie tworzenia Strategii już na początkowym etapie, podczas diagnozy społecznej. Ponadto społeczeństwo było informowane o poszczególnych etapach prac nad Strategią. W lutym 2014 r, zamieszczono na stronie internetowej UM Kielce informację o przystąpieniu do opracowania Strategii, zarysowano plan prac oraz zwrócono się z prośbą do mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych o aktywne uczestnictwo i współpracę z autorami dokumentu - <http://www.um.kielce.pl/biuro-prasowe/archiwum-aktualnosci/rok-2014/luty/art.10441,trwaja-prace-nad-nowymi-dokumentami-strategicznymi.html>.

Kolejne informacje zamieszczano sukcesywnie, na kolejnych etapach prac nad Strategią, w tym o przeprowadzeniu badań ankietowych - <http://www.um.kielce.pl/biuro-prasowe/archiwum-aktualnosci/rok-2014/luty/art.10442,ankieterzy-odwiedzaja-mieszkanow-kielc-i-okolicnych-gmin.html>.

Diagnoza społeczna mieszkańców Kielc i gmin je otaczających:

Głównym celem badania było przeprowadzenie diagnozy społecznej mieszkańców z terenu Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego (KOF), obejmującego swoim zasięgiem obszar następujących miast i gmin województwa świętokrzyskiego: Kielce, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górno, Masłów, Miedziana Góra, Morawica, Piekoszów, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn oraz Zagnańsk. Tematyka badania obejmowała kwestie oceny sytuacji gospodarczej, kierunków poruszania się po wskazanym obszarze oraz oceny jakości usług publicznych, a jej celem było określenie powiązań między poszczególnymi miastami i gminami KOF. W realizowanym techniką PAPI badaniu będącym diagnozą mieszkańców z terenu Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego uczestniczyło łącznie 1057 respondentów. Struktura próby pod względem miejsca zamieszkania, płci i wieku zgodnie z założeniami metodologicznymi odpowiadała rozkładowi tych cech w populacji wszystkich mieszkańców z terenu KOF. Badanie zostało zrealizowane techniką PAPI (ang. Pen and Pencil Interview). Wywiad bezpośredni PAPI polega na osobistej, bezpośredniej (twarzą w twarz) rozmowie z respondentem, przeprowadzanej przez ankietera przy użyciu specjalnie przygotowanego formularza – ustrukturalizowanego kwestionariusza, zawierającego (zazwyczaj) wystandaryzowane pytania dotyczące określonego problemu lub zagadnienia, uporządkowane w odpowiedniej kolejności i pogrupowane w pewne bloki tematyczne. Specjalnie dla potrzeb badania mieszkańców z terenu Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego opracowany został kwestionariusz ankietowy. Zawierał on 22 pytania merytoryczne poruszające kwestie związane z zamieszkiwaniem w poszczególnych miastach i gminach Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. Uzupełnieniem kwestionariusza było 6 tzw. pytań metryczkowych, które pozwoliły dokonać charakterystyki uczestniczących w badaniu respondentów. Raport z badania stanowi załącznik nr 3 do Strategii ZIT KOF.

Diagnoza społeczna przedsiębiorców z terenu Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego:

Głównym celem badania było przeprowadzenie diagnozy społecznej przedsiębiorców z terenu Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego (KOF), obejmującego swoim zasięgiem obszar następujących miast i gmin województwa świętokrzyskiego: Kielce, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górno, Masłów, Miedziana Góra, Morawica, Piekoszów, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn oraz Zagnańsk. W realizowanym techniką CATI badaniu będącym diagnozą przedsiębiorców z terenu Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego uczestniczyło łącznie 603 przedstawiciele firm z terenu KOF. Struktura próby pod względem miejsca rejestracji przedsiębiorstwa oraz jego wielkości (mierzonej liczbą zatrudnionych) zgodnie z założeniami metodologicznymi odpowiadała rozkładowi tych cech w populacji wszystkich przedsiębiorstw z terenu KOF.

Badanie zostało zrealizowane techniką CATI (Computer Assisted Telephone Interview).

Specjalnie dla potrzeb badania przedsiębiorców z terenu KOF opracowany został kwestionariusz ankietowy. Zawierał on 23 pytania merytoryczne poruszające kwestie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w poszczególnych miastach i gminach Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. Uzupełnieniem kwestionariusza było 6 tzw. pytań metryczkowych, które pozwoliły dokonać charakterystyki badanych przedsiębiorstw i uczestniczących w badaniu respondentów.

Badanie fokusowe „Rozwój Kielc i obszarów je otaczających należących do Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego”:

Zasadniczym celem badania było uzyskanie pogłębionej diagnozy społeczno-zawodowej mieszkańców Kielc i obszarów je otaczających należących do Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, poznanie ich opinii na temat rynku pracy, dostępności transportowej, oferowanych na tym terenie usług publicznych oraz ogólnej oceny ich miejsca zamieszkania. Analiza została przeprowadzona w oparciu o opinię respondentów mieszkańców miejscowości w wybranych gminach oraz mieście wojewódzkim.

W prezentowanym przedsięwzięciu postawiono trzy podstawowe pytania problemowe dotyczące warunków bytowych, rynku pracy, dostępności transportowej na obszarze Kielc i przyległych gmin, usług publicznych.

W ramach tej fazy badania przeprowadzono trzy około dwugodzinne sesje fokusowe. Uczestniczyły w nich w sumie 24 osoby w wieku 19-56 lat (9 mężczyzn i 15 kobiet), mieszkańcy Kielc (Ostra Górka, Białogon, Czarnów, Pakosz), Mójczy, Chmielnika, Daleszyc, Przededworza, Morawicy, Lubani, Zalesic, Komórek, Masłowa. Sesje fokusowe zostały przeprowadzone w marcu 2014r.

Badanie eksperckie na temat rozwoju Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego:

Głównym celem badania było przeprowadzenie konsultacji dotyczących Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego (KOF) z liderami opinii z terenu KOF, obejmującego swoim zasięgiem obszar następujących miast i gmin województwa świętokrzyskiego: Kielce, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górno, Masłów, Miedziana Góra, Morawica, Piekoszów, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn oraz Zagnańsk.

Tematyka badania obejmowała atuty funkcjonowania w KOF, bariery jego rozwoju i sposoby ich przezwyciężania, rolę gminy w KOF i oczekiwania wobec lidera partnerstwa, a także analizę obecnej i przyszłej sytuacji w ramach każdego z wyzwań strategicznych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego.

W ramach badania zrealizowano 36 wywiadów eksperckich IDI w 12 gminach Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, w każdej z gmin należących do KOF przeprowadzono po 3 indywidualne wywiady pogłębione. Liderami opinii były osoby postrzegane jako autorytety, które ze względu na swoje zdolności, kwalifikacje, stanowisko lub pozycję społeczną oddziałują na poglądy innych ludzi, a także posiadają wiedzę na temat KOF oraz na temat postaw i preferencji innych ludzi ze swojego otoczenia. Byli to przedstawiciele władz samorządowych (wójtowie, burmistrzowie, przewodniczący rad gminy, członkowie gminnych ko-misji ds. rozwoju), przedstawiciele lokalnych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych.

Badanie z ekspertami zostało zrealizowane techniką indywidualnych wywiadów pogłębionych IDI. Indywidualne wywiady pogłębione (z języka angielskiego: Individual In-Depth Interview – IDI) jest to badanie jakościowe, którego istotą jest uzyskiwanie szczegółowych informacji od jednego respondenta, bez wpływu osób trzecich.

Raport oraz wnioski z przeprowadzonych badań i konsultacji stanowiły podstawę do opracowania założeń strategicznych Strategii ZIT KOF.

Po pracowaniu projektu dokumentu strategicznego wraz prognozą oddziaływania na środowisko skutków jego realizacji Prezydent Miasta Kielce w dniu 19 stycznia 2016 r. podał do publicznej wiadomości, poprzez obwieszczenie, informację o opracowaniu projektu dokumentu pn.: „Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020”-wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie zawiadomił wszystkich zainteresowanych o możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w terminie 21 dni, tj. od 20 stycznia 2016 r. do 9 lutego 2016 r.

Projekt wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, udostępniono do publicznego wglądu na stronie internetowej Urzędu Miasta Kielce www.um.kielce.pl w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Kielce – www.bip.kielce.eu oraz na stronie www.idea.kielce.eu.

Obwieszczenie Prezydenta Miasta Kielce zamieszczono na ww. stronach internetowych, a także wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Kielce (Kielce, Rynek1), w siedzibie Biura ZIT KOF (Kielce, Al. Solidarności 34), oraz na tablicach ogłoszeń gmin, wchodzących w skład KOF.

Zgłoszone wnioski i uwagi

Zgodnie z art. 42 ustawy o ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków, które wpłynęły w ramach udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu strategii, jest Prezydent Miasta Kielce opracowujący projekt tego dokumentu.

Uwagi i wnioski zainteresowanych, które wpłynęły w przewidzianym terminie:

1. Wniosek Gminy Daleszyce – data wpływu 27.01.2016 r. , :
 - o zmianę zapisu w fiszce projektowanej, pn. „Zmniejszenie zapotrzebowania na energię poprzez termomodernizację, modernizację urządzeń energetycznych budynków użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE na obszarze Gminy Daleszyce w ramach ZIT KOF”, poprzez zmianę budynków podlegających termomodernizacji, wykreślono Szkołę Podstawową w Mójczy, dodano Ośrodek Zdrowia w Sukowie.
2. Wniosek Gminy Morawica – data wpływu 5.02.2016 r.:
 - o zmianę zapisu w fiszce projektowanej dotyczącej Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Morawica, poprzez zmianę nazwy Zadania 1 z: Termomodernizacja budynku byłego pawilonu poszpitalnego w Morawicy, na: Termomodernizacja budynku byłego pawilonu szpitalnego w Morawicy.
3. Wniosek Wydziału Inwestycji Urzędu Miasta Kielce – data wpływu 5.02.2016 r.:
 - o zmianę zapisu w fiszce projektowanej pn. „Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Kielce, w ramach ZIT”, poprzez zmianę obiektu podlegającego modernizacji energetycznej , wykreślano Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 przy ul. Warszawska 96 w Kielcach, dodano Szkołę Podstawową nr 28 na ul. Szymanowskiego w Kielcach.
4. Informacja Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi z dnia 21.01.2016 r.:
 - nt. połączenia projektów Gminy Kielce pn. „Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach” oraz "Zwiększenie atrakcyjności transportu zbiorowego poprzez budowę Centrum Komunikacji i poprawę dostępności komunikacyjnej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach" w jeden projekt pn. "Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach".

5. Uwaga Gminy Chmielnik – data wpływu 09.02.2016 r.:

- o dokonanie stylistycznej korekty w tekście Strategii oraz dodanie zapisu dotyczącego istniejących na terenie gminy źródeł ciepła w gospodarstwach domowych w postaci kotłowni indywidualnych z wykorzystaniem węgla kamiennego.

Wymienione w punktach 1, 2 i 3 wnioski gmin zostały uwzględnione w całości poprzez dokonanie stosownych zmian zapisów w Załączniku nr 1 do Strategii - Szczegółowa lista projektów strategicznych realizowanych w formule ZIT w trybie pozakonkursowym.

Wymieniona w punkcie 4 informacja znalazła odzwierciedlenie w Załączniku nr 2 do Strategii, gdzie połączono wnioskowane projekty.

Wymieniona w punkcie 5 uwaga został w całości uwzględniona, poprzez dokonanie stosownych zmian w tekście Strategii.

Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Zakres i zasięg oddziaływania przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach zaktualizowanej Strategii ZIT KOF będzie mieć charakter lokalny. Nie będzie wykraczał poza tereny przypisane do poszczególnych przedsięwzięć. W związku z tym nie przewiduje się kumulowania oddziaływania projektowanych przedsięwzięć z przedsięwzięciami realizowanymi poza granicami Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. Z uwagi na położenie Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego względem granic Polski – najbliższa granica, tj. Polsko-Słowacka znajduje się w odległości około 150 kilometrów w linii prostej na południe od granic gminy Chmielnik – nie ma możliwości by któryś z planowanych do realizacji projektów oddziaływał transgranicznie na środowisko. Dotyczy to fazy realizacji, funkcjonowania i likwidacji przedsięwzięć, które będą realizowane w ramach tych projektów.

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W przypadku monitoringu o charakterze strategicznym, system monitoringu powinien odpowiadać na pytanie, w jaki sposób realizacja strategii przyczynia się do realizacji założonej wizji i głównych celów strategicznych. Powinien on się składać z kilku poziomów:

- Poziomu wskaźników kontekstowych związanych z wizją rozwoju oraz realizacją celów strategicznych (w niniejszej strategii taki charakter mają wskaźniki rezultatu). Wskaźniki kontekstowe obrazują ogólny poziom rozwoju danego obszaru (dane typu stopa bezrobocia czy PKB), na które prowadzone działania mają niewielki wpływ. Wskaźniki rezultatu przyjęte w RPO WŚ mają charakter wskaźników kontekstowych, które w tej formie zostały przyjęte również w niniejszej strategii,
- Wskaźników obrazujących realizację celów,
- Analizy porównawczej z innymi obszarami funkcjonalnymi w Polsce w obszarach gospodarka i rynek pracy, demografia i społeczeństwo, infrastruktura i środowisko,
- Analizy przyszłych trendów rozwojowych takich jak zmieniające się wzorce pracy i zamieszkania ludności, nowe rozwiązania w zakresie polityki miejskiej i przestrzennej, nowe rozwiązania technologiczne usprawniające funkcjonowanie miast itp.

Raport z monitoringu strategii powinien się ukazywać corocznie, do końca I kwartału roku następującego po roku, którego dotyczy raport. Jako, że wyniki monitoringu powinny służyć podejmowaniu decyzji zarządczych, będą one przedstawiane Komitetowi Sterującemu do akceptacji na pierwszym posiedzeniu zwołanym po zakończeniu III kwartału.

Obok prowadzonego na bieżąco monitoringu, proces realizacji Strategii ZIT KOF będzie podlegał okresowej ewaluacji. Głównym celem ewaluacji będzie badanie i ocena procesu wdrażania Strategii ZIT KOF z punktu widzenia przyjętych kryteriów, w celu jego usprawnienia. Ewaluacja będzie dokonywana w cyklach 3- letnich jak zadania zlecone zewnętrznemu podmiotowi. Do ewaluacji zostaną wykorzystane narzędzia ilościowe i jakościowe. Na jej podstawie powstanie raport zawierający m.in. opis procedury badawczej, wyniki badań oraz wnioski i rekomendacje będące podstawą do ewentualnej modyfikacji zapisów Strategii.

PREZYDENT MIASTA
Wojciech Lubawski

